

PUBLICATIE VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD nr. 8290

Advies betreffende nitraat in andijvie, selder en veldsla

6 juni 2007

1. INLEIDING EN VRAAGSTELLING

Op 06 december 2006 heeft de heer Marc Leemans, Diensthoofd van de Dienst Voedingsmiddelen, Dierenvoeders en andere Consumptieproducten van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu drie vragen gericht tot de Hoge Gezondheidsraad.

1. Kan de Raad het rapport over de innameschatting van nitraat door de Belgische bevolking (De Wil, 2006) ondersteunen?
2. Kan hij dit aanvullen met een schatting voor kleuters, op basis van de concentraties uit dit rapport?
3. Kan hij een advies geven over het voorstel tot opheffing van het koninklijk besluit van 15 februari 1989 tot vaststelling van het maximale gehalte aan nitraten in sommige groenten (wetende dat de Europese normen voor nitraat in sla en (diepvries) spinazie en water dan nog van kracht blijven, alsook normen voor nitraat als additief)?

2. CONCLUSIE EN ADVIES

Na kennis te hebben genomen van de inhoud van het rapport over de innameschatting van nitraat heeft de werkgroep een rapporteur belast met het kritische onderzoek ervan. Daarenboven heeft hij deze opgedragen bij het verrichten van deze taak rekening te houden met de Richtlijnen en/of Aanbevelingen van de Europese Commissie, alsook met de voorafgaande adviezen van de Hoge Gezondheidsraad terzake, waaronder het advies over nitraat in spinazie dat in 2006 uitgebracht en gepubliceerd werd (HGR 8175).

De werkgroep heeft zich tijdens zijn vergaderingen van 28 februari en 28 maart 2007 over dit dossier gebogen. Uit zijn besprekingen is het volgende gebleken:

- 1) Volgens de werkgroep bestaat er geen twijfel over dat het voorgelegde rapport een belangrijk document is met een wellicht interessante benaderingswijze voor de innameschatting van nitraat door de Belgische bevolking. De werkgroep is echter van oordeel dat het noodzakelijk is om de aandacht te vestigen op het feit dat dit rapport betrekking heeft op de bevolking in het algemeen. Het laat niet toe om een voorlopige uitspraak te maken over bijzondere situaties zoals die bvb. kunnen voorkomen bij kleuters, tieners, vegetariërs of andere personen met onevenwichtige eetgewoontes.
Dit gezegd zijnde, kan de werkgroep toch de schatting van de waargenomen inname, zoals vermeld in het verslag van Dhr De Wil (2006), ondersteunen, aangezien een voldoende onzekerheidsmarge in deze studie wordt gebruikt.
- 2) De werkgroep wenst voorlopig geen uitspraak te doen over de inname van nitraat door kleuters. Hij zou hiervoor over bijkomende gegevens willen beschikken die waarschijnlijk te

verkrijgen zijn dankzij studies die zijn verricht aan de Universiteit van Gent (Ugent, Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde) en misschien ook in Henegouwen (Observatoire de la Santé du Hainaut).

- 3) Rekening gehouden met de van toepassing zijnde Europese reglementering, op basis van de thans beschikbare informatie die in de referenties wordt opgenomen en in het bijzonder in het advies HGR 8175 van 2006 kan de werkgroep niet ingaan tegen beslissingen die op Europees niveau werden genomen. Hij kan zich ook niet verzetten tegen het opheffen van het koninklijk besluit van 15 februari 1989, dat naast sla en diepgevroren spinazie ook betrekking had op andijvie, selder en veldsla.

De werkgroep betreurt echter diep dat de laatstgenoemde drie groenten, waarvan wel bekend is dat zij rijk zijn aan nitraat, niet door de EG zijn weerhouden.

De werkgroep vraagt de Administratie om nog eens te bevoegder plaatse de aandacht te willen vestigen op dit punt.

Groenten vertonen niet allemaal dezelfde voordelen. Het NVGP-B (Nationaal Voedings- en GezondheidsPlan voor België) en de consumentenverenigingen zouden eraan moeten herinneren dat het nodig is om de groenten juist te kunnen kiezen en op het gepaste ogenblik te verbruiken.

3. UITWERKING EN ARGUMENTATIE

Dit advies werd uitgewerkt op basis van de huidige beschikbare informatie die in de referenties wordt opgenomen waaronder voorafgaande adviezen van de Hoge Gezondheidsraad ter zake en in het bijzonder het advies over nitraat in spinazie dat in 2006 uitgebracht en gepubliceerd werd ([HGR 8175](#)).

4. REFERENTIES

- Koninklijk Besluit van 15 februari 1989 tot vaststelling van het maximale gehalte aan nitraten in sommige groenten.
- Code van goede landbouwpraktijken, Maatregelen om het nitraatgehalte in spinazie tot een minimum te herleiden, 2005.
- HGR – Hoge Gezondheidsraad. Advies over een geheel van zes aanbevelingen betreffende maaltijden met groenten voor zuigelingen, 1995, HGR 5291.
- HGR – Hoge Gezondheidsraad. Advies betreffende een voorstel inzake regeling van maximale gehalten voor nitraat in verse groenten, 1998, HGR 5291.
- HGR – Hoge Gezondheidsraad. Advies betreffende nitrosaminen in vleeswaren, 2000, HGR 7359.
- HGR – Hoge Gezondheidsraad., Advies betreffende nitraat in spinazie, 2006, HGR 8175. Beschikbaar via: www.health.fgov.be/HGR_CSS.
- HGR – Hoge Gezondheidsraad. Innameschatting van additieven, 2007 (ter perse), HGR 8118.
- Dejonckeere W. et al. Nitrate in food commodities of vegetable origin and the total diet in Belgium (1992-1993), Microbiologie-Alimentation-Nutrition, 1994, 12, 359-370 (9 ref.).
- De Wil M. Evaluation de l'ingestion de nitrate et nitrite par la population belge, Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, oktober 2006 (37 ref.).
- Directive 95/2/EC of 20 february 1995 on food additives other than colours and sweeteners (Consleg 29/01/2004).
- Noirfalise A. Nitrosamines non volatiles dans les bières, 1994, (43 ref.).
- Verordening (EG) nr. 466/2001 van de Commissie van 8 maart 2001 tot vaststelling van maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen (Consleg 01/11/2003).

- Verordening (EG) nr. 655/2004 van de Commissie van 7 april 2004 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 466/2001 wat betreft nitraat in levensmiddelen voor zuigelingen en peuters.
- Verordening (EG) nr. 1822/2005 van de Commissie van 8 november 2005 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 466/2001 wat betreft nitraten in sommige groenten.
- Report of experts participating in SCOOP-Task 3.2.3, Assessment of dietary intake of nitrates by the population in the European Union, as a consequence of the consumption of vegetables, 1997.
- SCF – Scientific Committee on Food. Opinion on nitrate and nitrite, 22 september 1995 (13 ref.).

5. SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP

Al de deskundigen hebben **op persoonlijke titel** aan de werkgroep deelgenomen. De namen van de leden en de deskundigen van de HGR worden met een asterisk * aangeduid.

De volgende deskundigen hebben hun medewerking verleend bij het opstellen van dit advies in het kader van de permanente werkgroep “*Voeding en Gezondheid, Voedselveiligheid inbegrepen*”.

BRASSEUR Daniel *	(voeding in de pediatrie – ULB)
CARPENTIER Yvon *	(voeding, pathologische biochemie – ULB)
DELZENNE Nathalie *	(voeding, toxicologie – UCL)
FONDU Michel *	(scheikunde, additieven, contaminanten – ULB) (verslaggever)
HUYGHEBAERT André *	(scheikunde, technologie – UGent)
NEVE Jean *	(voedingswetenschappen – ULB)
NOIRFALISE Alfred *	(toxicologie, bromatologie – ULg)
PAQUOT Michel *	(scheikunde, technologie – FUSAGx)
POORTMANS Jacques *	(voeding van de sporter – ULB)
RIGO Jacques *	(voeding in de pediatrie – ULg)
VANSANT Greet *	(voeding en gezondheid – KUL)

De administratie werd vertegenwoordigd door:

CREMER Charles (DG 4)

Het voorzitterschap werd verzekerd door de heer Alfred NOIRFALISE en het wetenschappelijk secretariaat door mevrouw Michèle ULENS.